

POSTANOWIENIE

Dnia 26 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek

w sprawie **D. S.**

oskarżonego z art. 270 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 26 czerwca 2025 r.,

wniosku zawartego w postanowieniu Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 13 lutego 2025 r., sygn. akt V Ka 1390/23

w przedmiocie przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu

na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł
wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Przed Sądem Okręgowym w Łodzi zawisła sprawa z apelacją D. S. od wyroku Sądu Rejonowego w Skierniewicach z 3 sierpnia 2023 r., sygn. akt II K 603/22.

Wskazany wyżej postanowieniem, Sąd Okręgowy w Łodzi wystąpił z wnioskiem do Sądu Najwyższego o przekazanie tej sprawy innemu równorzędnemu sądowi – Sądowi Okręgowemu w Gdańsku, z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości, które w tej sprawie miałyby być zagrożone przez zły stan zdrowia oskarżonego, który regularnie nie stawia się na terminy rozprawy

apelacyjnej, przedkładając stosowne zaświadczenia lekarskie wystawione przez lekarza sądowego. W sprawie tej został nadto powołany biegły z zakresu chirurgii urazowej i ortopedii, który w sporządzonej opinii wykluczył możliwość udziału oskarżonego w rozprawie, a jednocześnie zasugerował możliwość uczestnictwa w rozprawie w formie zdalnej, co ma uzasadniać wniosek w trybie art. 37 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek nie jest zasadny.

Zgodnie z treścią art. 37 k.p.k. Sąd Najwyższy może z inicjatywy właściwego sądu przekazać sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, jeżeli wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości.

Ochrona wartości, jaką jest dobro wymiaru sprawiedliwości, może uzasadniać uruchomienie trybu art. 37 k.p.k. wtedy, gdy w następstwie konkretnych okoliczności może powstać w społecznym odbiorze przekonanie o braku możliwości rozpoznania sprawy przez obiektywny i bezstronny sąd, który jest do tego miejscowo właściwy. Sytuacja taka teoretycznie może mieć miejsce, gdy stan zdrowia oskarżonego jest na tyle zły, że zarówno nie rokuje w najbliższym czasie poprawy, jak i uniemożliwia podejmowanie przez oskarżonego jakichkolwiek czynności procesowych przed odległym, miejscowo właściwym sądem, co z kolei byłoby możliwe przed innym sądem równorzędnym. W takiej sytuacji może bowiem dojść do naruszenia prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki ze względu na niemożność uczestnictwa oskarżonego w postępowaniu sądowym. Dotyczy to również rozpoznania sprawy przed sądem odwoławczym.

Wniosek Sądu Okręgowego w Łodzi nie przekonuje jednak, aby aktualnie można było mówić o wystąpieniu w odniesieniu do D. S., wyjątkowej okoliczności faktycznej związanej z jego złym stanem zdrowia, która uzasadniałaby zmianę sądu właściwego do rozpoznania sprawy. Nie dowodzi tej okoliczności treść sporządzonej przez biegłego z zakresu chirurgii urazowej i ortopedii R. P. opinii z 22 grudnia 2024 r. (k. 567 i n.), do której wniosków odwołał się wnioskujący Sąd odwoławczy, gdyż nasuwa ona poważne zastrzeżenia, a co za tym idzie, nie może stanowić dowodu uzasadniającego wniosek w trybie art. 37 k.p.k.

Przypomnieć należy, że wskazany biegły we wnioskach końcowych podał, iż „aktualny stan zdrowia oskarżonego po przebytych urazach kręgosłupa nie umożliwia mu udziału w postępowaniu odwoławczym w sprawie karnej osobiście i w związku z tym dotarcie z Gdańska do Sądu Okręgowego w Łodzi, bądź też udział w tej sprawie w trybie zdalnym – videokonferencji”. Sformułowanie to, przede wszystkim nasuwające wątpliwości o charakterze stylistycznym wpływającym na jego komunikatywność, sugeruje niemożność udziału oskarżonego w czynnościach procesowych. W treści opinii biegły wskazywał z kolei, iż złamanie kręgosłupa, którego doznał oskarżony w 2021 r., nie spowodowało uszkodzenia struktur nerwowych. Jest to uraz stabilny, nie wymagający leczenia operacyjnego. D. S. był od razu poddany leczeniu i w związku z nim zaopatrzony w ortezę – gorset. W dokumentacji medycznej nie opisano natomiast istotnych ograniczeń w lokomocji, zaników mięśniowych, niedowładów. Nadto, oskarżony sam jeździ na konsultacje medyczne, nie odnotowano informacji o trudnościach w samodzielnej jego lokomocji. W 2024 r. stan zdrowia oskarżonego określono jako dobry, nie miał on żadnych dolegliwości. Do zrostu przebitego przez niego złamania dochodzi zwykle w przeciągu ok. 12 miesięcy.

Lektura przytoczonej jedynie fragmentarycznie opinii potwierdza zatem, że jest ona wewnętrznie sprzeczna, gdyż z jednej strony sugeruje niemożność udziału oskarżonego w czynnościach procesowych, wręcz w trybie zdalnym, z drugiej zaś wywodzi coś zgoła przeciwnego. Taki stan rzeczy nie pozwala natomiast na pozytywną ocenę sformułowanego wniosku w trybie art. 37 k.p.k., odwołującego się do sytuacji zdrowotnej oskarżonego. Stan zdrowia D. S. po przebytych urazach kręgosłupa, jako przeszkoda uniemożliwiająca mu udział w rozprawie, aktualnie nie został wyjaśniony z punktu widzenia możliwości udziału w czynnościach procesowych nie tylko w świetle treści przywołanej opinii, ale również wobec kategorycznej treści wcześniejszej opinii sądowo-lekarskiej sporządzonej przez K. N. z 20 czerwca 2023 r. Biegły ten nie stwierdził bowiem żadnych przeszkód w uczestniczeniu przez D. S. w postępowaniu sądowym, w sposób pozwalający mu na dotarcie do budynku Sądu Rejonowego w Skierniewicach i udział w rozprawie (k. 411). W aktach brak natomiast jest informacji o tym, aby od tamtej pory, zaistniały inne, nowe okoliczności zdrowotne rzutujące na stan zdrowia oskarżonego. Nie

wyjaśniono zatem w sposób jednoznaczny, jaki jest aktualny i rzeczywisty stan zdrowia oskarżonego, zwłaszcza czy schorzenia na które się on powołuje, mają charakter trwałych, czasowych i jakie są co nich ewentualne rokowania.

Wskazać należy, że zły stan zdrowia, jako podstawa skorzystania z instytucji przekazania sprawy innemu równorzędnemu sądowi, musi być niewątpliwy, a także potwierdzać, że z jego powodu niemożliwe jest rozpoznanie sprawy z zachowaniem procesowych gwarancji przez miejscowo właściwy sąd, ale zarazem nie ma przeszkód do takiego rozpoznania sprawy przed sądem wyznaczonym według właściwości delegacyjnej (zob. np. postanowienia SN: z 16 maja 2025 r., II KO 106/25; z 5 kwietnia 2024 r., III KO 31/24; z 27 września 2023 r., V KO 69/23).

Jak dotąd, ani jedna ani druga okoliczność nie została w sprawie stwierdzona, co wniosek Sądu Okręgowego w Kielcach czyni w aktualnym stanie dowodowym niezasadnym. W tych warunkach Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[PŁ]

[r.g.]